

ЦРКВЕНО-СЛОВЕНСКИ

БУКВАР

ЗА ПРАВОСЛАВНУ ДЈЕЦУ

НАРОДНИХ ОСНОВНИХ ШКОЛА

САСТАВИО

МИТА НЕШКОВИЋ

кр. жуп. школ. надзорник.

ШЕСТО ИЗДАЊЕ.

НАКЛАДОМ ЛУКЕ ЈОЦИЋА У УЈВИДЕКУ 1916.

Цена је књизи 32 потуре.

ЦРКВЕНО-СЛОВЕНСКИ

БУКВАР

ЗА ПРАВОСЛАВНУ ДЈЕЦУ

НАРОДНИХ ОСНОВНИХ ШКОЛА

САСТАВИО

МИТА НЕШКОВИЋ

кр. жуп. школ. надзорник.

ШЕСТО ИЗДАЊЕ.

НАКЛАДОМ ЛУКЕ ЈОЦИЋА У УЈВИДЕКУ 1916.

Цена је књизи 32 потуре.

На приједлог висок. председништва правосл. срп. архијереј. св. синода у Карловцима од 29. августа 1904. број М. 412. обнашла је вис. кр. зем. влада у Загребу одобрити ову књигу као уџбеник за II. разред опћих пучких школа.

На приједлог Пречасне Српске-православне АЕМ конзисторије Дабро-босанске у Сарајеву благоизволила је Висока Земаљска Влада у Сарајеву отписом својим од 15. септембра 1903. бр. 148,695 I овај Буквар одобрити као наставну књигу за источно-православну вјеронауку народних основних школа у Босни и Херцеговини.

Први дио.

ѣ = писме без гласа.

Што тко скриви, Бог види.
Што тко скривѣ, Богѣ види.

*
Добро промисли, што збориш.
Добро промисли, што зборишѣ.

*
Што видимо, то Бог створи.
Што видимо, то Богѣ створи.

*
Иди с миром.
Иди сѣ миромѣ.

*
Што тко добро твори, то и Бог воли.
Што тко добро твори, то и Богѣ воли

*
Ходи и помози ми.
Ходи и помози ми.

Бродѣ вреди. — Громиѣ грми. — Тко
добро твори, добро и доживи. — Ровѣ
мисли о словоди.

Други дио.

Ластавица, мила птица.

Ластавица, мила птица.

*

Слава и хвала да прати добра ваша.

Слава и хвала да прати добра ваша.

а, а, а.

Благодар моралио поштовати као докрито-
творца. — Творац штити срдца добрих.

Све твари славе Тебе, Господа.

Све твари славе Тебе, Господа.

*

Птице велике и мале створи Бог.

Птице велике и мале створи Бог.

е, е, е.

Јелисавета била је царица.

Јелисавета била је царица.

*

Све је предобро, што је од Бога.

Све је предобро, што је од Бога.

Брат је мио сестри.
 Братъ ѐ мио сестри.
ѐ, ѐ.

Ћлица, мила сестрица. — Зелена ѐ
 бадема ѐ незрело ѐло.

Спаси душу раба твојега у миру.
 Спаси дшѐ раба твојега оџ мирѐ.

Ухвати се у Бога, мудро је.
Оџхвати се оџ Бога мџдро ѐ.
 Оџ, оџ, ѝ.

Оџ Бога ѐ свџа свега, што ѐ живо. —
 Чџдома ѐ се чџдимо премџдрости Господа.

Поуке и савјети.

Тешко мџдрацѐ, каџѐ бџдала влаџа.
 Што Богѐ даѐ, све ѐ добро.
 Оџ радише свега више, оџ штеџнише
 свега више.

Пази добро, кадѣ съ лѣкавимѣ ꙗмашѣ
посла.

Оуздати се треба само оу Бога ꙗ све-
тѣ правдѣ.

Добро дрво дае добре плодове.

Лице е Господа противѣ свакога, тко
твори неправдѣ.

Ради ꙗ штеди, докѣ си живѣ.

Помози сиромашѣ.

Не куните се небом, нити ичим.

Не куните се небомѣ, нити ичимѣ.

*

На небу су праведници.

На небѣ съ праведници.

Н, н.

Не зна нитко ни сѣтра, што га може
изненадити. — Бога нитко не виде нигда.
— Преславна Богородице спаси насѣ.

Не кињите ништа, што је живо.

Не кињите ништа, што е живо.

Огањ гори у њиховом дому.
Огањ гори оу њихоколи дома.
 нь, нь, нь.

Конь пасе. — Синьи теретъ. — Шиховъ храмъ ѣ маньи.

Родитељи, наши хранитељи.
Родитељи, наши хранитељи.

*
 Краљ и краљица.
Краљ њ краљица.

Болањ лежи оу постели. — Пошалъи
 Фели кољива. — Оу кртъ цвати льиланъ.

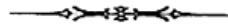
Чувај свој образ, пак се не бој.
Чувај свој образъ, пак се не вој.

Појте Богу нашему, појте.
Појте Бога нашема, појте.

й, й, й.

Смилий се Боже, и дарый покой свой
 Васельени свой. — Милой майци хвала на
 великой вризи. — Оухрамъ Богъ хвалъ дайте

Спасово рождество.

Изашао налогъ ѡдъ цара, да се препише
 васъ народъ.

И приспедѣ сваки, да се препише оу
 своей градъ.

Тада се оупшти и Пречиста иъз града
 Назарета оу Битлеемъ да се препише.

И када онамо стиже, наста доба, да
 она роди.

Тъ роди своего првенца, единца.

Оу близини пастири чвкахъ стражъ коды
 стада своего.

И гле, ангелъ Господньи оуказа имъ се
 и слава Господа заклиста, а они се оупла-
 шилише.

Рече имъ ангелъ: „Не бойте се, доносимъ
 радостни гласъ кама и скемъ народъ, данасъ
 се родило Спасъ“.

Оу́ ёданъ махъ постаде мно́жтво а́н-
гела, те ски величахъ Бога:
„Глава на висни Богда ѿ на земли миръ!“,

Трећи дио.

{	А	}	О	}	И, Ј	{	и
	Ѧ		О̇, о̇		І		і

ь = писме без гласа.

Окомъ прѣзри на нѣсѣ. — Язъ ѣсмь
Господъ Бога твоѣ. — Да оупокоетъ
Іср илк. — Авѣ же прѣемъ поданѣ. —
Отче Николае, моли Христа Бога. — Огнь
ѿ вода прѣидохомъ.

**СПАСИ ХРИСТЕ, ИМПЕРАТОРА
НАШЕГО.**

}	О	}	От	}	je
}	Ѡ, ѡ	}	Ѡ, ѡ	}	ѣ
}	Ja	}	Ju	}	ja
}	Й, ѱ	}	Ю, ѳ	}	ѧ

ТѢВѢ же довлѣетъ свидѣтельство. —
 Воздержнѣа оучителя гави тѣа стадъ тво-
 имѣ. — Благѣи, не ѱнимѣ ѡ насъ. — И всѣ
 внѣтреннѣа моѣ, хвали свѣтѣе йма егѡ.
 — Ѡложѣмъ попечнѣе. — Воспѣв ютѣ во-
 жѣственнѣю державѣ непрестѣннѡ. — Краснѡ
 благоухѣени гѣкѡ рѣ.

ЮНОСТЬ ТВОѦ СЪНОКИТѢА.

}	З	}	Шч
}	S, s	}	Щ, щ
}	и	}	и, в, j
}	ѧ	}	ѧ

Ищѣхъ защѣтитѣль немощствѣющѣхъ
 врачѣ. — Мѣти Параскѣво сл внаѣ. — Ке-

личдемъ тѣ ѿче Θπυρίδωνε. — Послѣ-
дователь въ въ Περίπαγω Πάυλα. — Πε-
δρх ѿ милостивъ Господь. — Πάδμъ, со
ѿвою ѿ тѣи воззва. — Ποσειдіица еси
ѿѣла. Ποσειдіица гордыню низложилъ еси.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΜΥΡΩΝΩΝ
ΤΕΤΡΑΚΤΩΝ.

}	τ	}	κς	}	πς
}	θ, ρ	}	ζ, ς	}	ψ, ψ
		}	ηγ		
		}	γγ		

Ἄγγελε Βόθῃ, хранителю мой святій.
— Δικέτης Θύδъ ѿ Πώε κέπνω. — Ты
намъ написалъ еси всечестное ενάγγελіе. —
Въ часъ αρχάγγελε смѣртный, ты предста-
ни помощникъ. — Πράведникъ ѿкъ φί-
νῃъ процвѣтетъ. — Хвалите Βόγα въ
ψαλτήρι ѿ γόσλεхъ. — Βοσπομινάνіе σα-
τάγω ενδοξία. — На горѣ Θαβί ρѣ превра-

зѣла еси Христѣ Бѣже. — Горы Аѳѳона
дош лѣ еси.

**ПРЕПОДОБНАЯ МАТИ ТВОДОРА
АЛЕКСАНДРИНСКАЯ.**

Ѹкроп ши ма Ѹссѡпомѣ ѿ ѡчищєса.
Нѣневѣтаны дѡшє слышала еси каю-
щыася Бѣгѣ.

Вач личе мѣчениковѣ ѿзрѣдныи Сте-
фѣ не.

Ѹ вѣнцѣ мѣ невѣснымѣ вѣнч лѣ еси
вѣчнѣ, Ѹе дѡре.

Млад нецѣ, ѣгѣже прѣимѣ Ѹуме мѣ
на рѣки.

Чѣдотворецѣ гѣвилѣ еси вѣ Мѣрѣхѣ
сл вѣне.

Ѹсли же гѣкѣ престѣлѣ Ѹгнезрѣченѣ,
вѣ нѣхѣже гѣкѣ млѣденца дѣва Марѣа о-
лагѣетѣ, Ѹнесѣа.

Ѹкѣ да царѣ вѣсѣхѣ подѣимѣх ѣггел-
скимѣ нек дѣлѣш дорѣносѣма ч нѣмѣ. Ал-
ли ѣа.

псхитівъ, ꙗко ѿ свѣра крѣпкаго,
 раїи вмѣстѣ да жити дарованъ єси.
 Емѣстѣ Мовсея Христосъ, спасіиє
 душъ нашихъ.

ЧЕТВЕРТИ ДИО.

Читає скраћеним ријечима.

Прва вјецба.

Господи, њже пресвѣтаго твоего Духа.
 Гди, њже пресвѣтаго твоего Духа.

Рождество твоє Христє Боже нашъ.
 Рждество твоє Хрѣте Бже нашъ.

Блажєни плачущи, ѡко тїи оутѣшатса.
 Блажєни плачущи, ѡко тїи оутѣшатса.

Въ царствїи твоємъ помани насъ Господи.
 Въ црѣвїи твоємъ помани насъ Гди.

Не лишатса всакаго блага.
 Не лишатса всакаго блага

СЫНЪ БОЖІИ, СЫНЪ ДѢВЫ БЫВАЕТЪ.
СНЪ БЖІИ, СНЪ ДВЫ БЫВАЕТЪ.

БЛАГОСЛОВАЮ ГОСПОДА НА ВСАКОЕ ВРЕМЯ.
БЛГОСЛОВАЮ ГДА НА ВСАКОЕ ВРЕМЯ.

ѢДИНЪ СВЯТЫ, ѢДИНЪ ГОСПОДЬ ІИСУСЪ ХРИСТОСЪ.
ѢДИНЪ СГЪ, ѢДИНЪ ГДЬ ІИСУСЪ ХРТОСЪ.

ВЕСКАТАА ТРОНИЦЕ, БЛАГОВОЛИ Ѡ МИѢ.
ВЕСГТАА ТРИЦЕ, БЛГОВОЛИ Ѡ МИѢ

Хрѣтосъ = Христосъ.

Блжени = Блажени.

Гди = Господи.

Снъ = Сынъ.

Ржтво = Рождество.

Гди = Господи.

Црѣвн = Царствн.

Бже = Боже.

Весгтаа = Всевятаа.

Трице = Тронце.

Блговолн = Благоволи

Γ̃δα = Господа.
 Δ̃χα = Д̃ха.
 Β̃лга = Б̃лга.
 Π̃ρεσ̃τ̃α̃γω = Прес̃в̃т̃а̃γω.
 Β̃η̃ι̃η̃ = Б̃ж̃и̃η̃.
 Χ̃ρ̃ι̃σ̃τ̃ι̃ = Х̃р̃и̃с̃т̃и̃.
 Β̃λ̃γ̃ο̃σ̃λ̃ο̃υ̃α̃ι̃ο̃ = Б̃л̃γ̃ο̃с̃л̃ο̃υ̃а̃и̃ο̃

Друга вѣцба.

Человѣколюбе, слава тебѣ.

Чл̃в̃ѣколюбе, слава тебѣ.

Молитвами Богородицы, слава тебѣ

Мл̃твами Б̃ц̃ы, слава тебѣ

Х̃р̃и̃с̃т̃ο̃с̃ъ воскресъ изъ мѣртвыхъ.

Х̃р̃т̃ο̃с̃ъ воскр̃се изъ мѣртвыхъ.

Троическое ѿвнѣсѣ поклонѣнїе.

Тр̃ческоѣ ѿвнѣсѣ поклонѣнїе.

Апостоловъ первопрестолницы.

Ап̃ловъ первопрестолницы.

Творѣи ѿггелы своѣ дѣхн.

Творѣи ѿгглы своѣ дѣхн.

*

Благословѣнз ѣси Хрїстѣ Бѣже нѣшз.

Блѣгословѣнз ѣси Хрѣтѣ Бѣже нѣшз.

*

Радѣисѣ благодѣтнаѣ Богорѣднице Дѣво

Радѣисѣ блѣгодѣтнаѣ Бѣце Дѣво.

*

Глагола Господь къ Моусїю глагола.

Глагола Гдѣ къ Моусїю глѣ.

—————

ѿпшвз = ѿпѣстолшвз.

глѣ = глагола.

Млѣтвами = Молѣтвами.

ѿггелн = ѿггелн.

Блѣгодѣтнаѣ = Благодѣтнаѣ.

Члѣвѣколюбче = Челѣвѣколюбче.

Дѣво = Дѣво.

Воскрѣсе = Воскрѣсе.

Бѣце = Богорѣднице.

Блѣгословѣнз = Благословѣнз.

Трѣское = Трѣское.

Трећа вѣцба.

Предстѣтельство Христіанъ непостыдноѣ.
 Предстѣтельство Хртіанъ непостыдноѣ.

*

Славословію тѣ Владыко.
 Славословію тѣ Влѣко.

*

Нѣсть спасеніа ѣмѣ въз Бозѣ ѣгѡ.
 Нѣсть спасеніа ѣмѣ въз Бзѣ ѣгѡ.

*

Такѡ во свѣтѣмъ ѡвнѣса тебѣ.
 Такѡ во сѣтѣмъ ѡвнѣса тебѣ.

*

Прїидїте поклонїмса царїви нашемѣ Бозѣ.
 Прїидїте поклонїмса црїви нашемѣ Бгѣ.

*

Со ѣдннороднымъ твоимъ Сынѡмъ.
 Со ѣдннороднымъ твоимъ Снѡмъ.

*

И всесвѣтымъ твоимъ Дѣхомъ.
 И всестымъ твоимъ Дѣомъ.

*

Днѣкъ свѣтыхъ аггелъ и архѣггелъ.
 Днѣкъ свѣтыхъ аггелъ и архѣггелъ.

*

Глаголашаго пророки.
Главашаго   пророки.

Пророки = Пророки.
 Христианъ = Христианъ.
 Црѣви = Царѣви.
 Англы = Англы.
 Духомъ = Духомъ.
 Главашаго = Глаголашаго.
 Бзѣ = Бозѣ.
 Сномъ = Сыномъ.
 Архаглы = Архаглы.
 Влако = Владыко.
 Всестымъ = Всеватымъ.
 Бгъ = Богъ.
 Свѣмъ = Свѣтѣмъ.

Како се читају ове ријечи:

Рѣтво. — Гдѣви. — Црѣви. — Хрѣтош. —
 Матѣами. — Англы. — Блгословѣмъ. — Воскрѣе. —
 Бжѣ. — Всестымъ. — Трѣце. — Бѣжени. Дѣа. —
 Гдѣи. — Гдѣи. — Бзѣ. — Чѣвѣколѣбѣи. —

Како се пише:

**90. 40. 80. 20. 50 30. 100. 70. 60.
50. 20. 100. 60. 40. 90. 30. 80. 70.
100 90. 80. 70. 60. 50. 40. 30. 20.**

---

1. = $\bar{a}$. | 2. = $\bar{b}$. | 3. = $\bar{r}$. | 4. = $\bar{a}$. | 5. = $\bar{e}$.
10. = $\bar{i}$. | 20. = $\bar{k}$. | 30. = $\bar{l}$. | 40. = $\bar{m}$. | 50. = $\bar{n}$.

---

6. = $\bar{s}$. | 7. = $\bar{z}$. | 8. = $\bar{h}$. | 9. = $\bar{a}$. | 100 = $\bar{p}$.
60. = $\bar{a}$. | 70. = $\bar{o}$. | 80. = $\bar{p}$. | 90. = $\bar{c}$.

Колико је:

$\bar{e}$. $\bar{k}$. $\bar{z}$. $\bar{m}$. $\bar{a}$. $\bar{a}$. $\bar{b}$. $\bar{r}$. $\bar{a}$. $\bar{c}$
 $\bar{i}$. $\bar{r}$. $\bar{p}$. $\bar{s}$. $\bar{l}$. $\bar{n}$. $\bar{n}$. $\bar{a}$. $\bar{o}$. $\bar{p}$.

	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	ĩ	ķ	ļ	ļ̄	ņ	ņ̄	õ	ņ̄	ç
1 = ā.	ā ₁	ķ _ā	ļ _ā	ļ̄ _ā	ņ _ā	ņ̄ _ā	õ _ā	ņ̄ _ā	ç _ā
2 = ē.	ē ₁	ķ _ē	ļ _ē	ļ̄ _ē	ņ _ē	ņ̄ _ē	õ _ē	ņ̄ _ē	ç _ē
3 = ģ.	ģ ₁	ķ _ģ	ļ _ģ	ļ̄ _ģ	ņ _ģ	ņ̄ _ģ	õ _ģ	ņ̄ _ģ	ç _ģ
4 = ā.	ā ₁	ķ _ā	ļ _ā	ļ̄ _ā	ņ _ā	ņ̄ _ā	õ _ā	ņ̄ _ā	ç _ā
5 = ē.	ē ₁	ķ _ē	ļ _ē	ļ̄ _ē	ņ _ē	ņ̄ _ē	õ _ē	ņ̄ _ē	ç _ē
6 = s.	s ₁	ķ _s	ļ _s	ļ̄ _s	ņ _s	ņ̄ _s	õ _s	ņ̄ _s	ç _s
7 = z.	z ₁	ķ _z	ļ _z	ļ̄ _z	ņ _z	ņ̄ _z	õ _z	ņ̄ _z	ç _z
8 = ņ.	ņ ₁	ķ _ņ	ļ _ņ	ļ̄ _ņ	ņ _ņ	ņ̄ _ņ	õ _ņ	ņ̄ _ņ	ç _ņ
9 = ā.	ā ₁	ķ _ā	ļ _ā	ļ̄ _ā	ņ _ā	ņ̄ _ā	õ _ā	ņ̄ _ā	ç _ā

100 = p̄.